

Van: [art 5 1-2e]@staatsbosbeheer.nl>
Verzonden: zondag 26 februari 2023 21:07
Aan: [art 5 1-2e]
Onderwerp: FW: Voorstel reactie aan [art 5 1-2e] over damherten Hoeksche waard

[art 5 1-2e] re het advies van Staatsbosbeheer.

Staatsbosbeheer is bekend met de damherten in de Hoeksche waard.

Damherten horen bij de inheemse hoefdierenfauna. Inheemse dieren hebben recht op een leefgebied en daar wil Staatsbosbeheer graag ruimte voor bieden. Dat geldt voor dieren die op eigen kracht onze natuurgebieden bereiken. Door hun graasgedrag dragen ze bij aan de ontwikkeling van een gevarieerd en rijk boslandschap, en we verkiezen in principe wilde dieren boven de gedomesticeerde dieren, om deze functie te vervullen. Het merendeel van de vestigingen in Nederland is echter het gevolg van ontsnapte of illegaal losgelaten gehouden dieren. Dat is ook hier het geval. De oorsprong is bij veel Hoeksche Waardse inwoners bekend. Door de niet-natuurlijke achtergrond (geen vijanden oa) nemen verwilderde dieren gemakkelijk en snel toe. In dit soort gevallen zal telkens een aparte afweging nodig zijn of de dieren kunnen blijven of verwijderd moeten worden, een afweging waarbij de verantwoordelijkheid veelal primair bij het provinciaal bestuur ligt. Staatsbosbeheer streeft er naar om binnen terreinen vanuit de provinciale- en wettelijke opdracht om diverse doelen te realiseren op gebied van natuurwaarden, beleven, maatschappelijke betrokkenheid (goede buur) of bijvoorbeeld houtproductie. De provincie is bevoegd gezag en geeft via het faunabeleid ruimte voor de aan- of afwezigheid van damherten in de provincie.

Impact op de gebieden van Staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer heeft meerdere gebieden in eigendom en beheer in de Hoeksche waard, de gebieden kennen een grote verscheidenheid aan beheertypen (SNL) of habitattypen (N2000) en bijbehorende natuurwaarden. Bij hoge dichtheden en bijbehorende hoge begrazingsdruk door damhert worden effecten op vegetatie en daarvan afhankelijke diersoorten gevonden. Een deel van de kruiden komt niet meer in bloei of verdwijnt op termijn. In bossen verdwijnen veel struweelsoorten en daarmee een groot deel van de mantel- en zoomvegetaties en ondergroei. Ook bosverjonging (natuurlijk of aangeplant) komt bij matig tot hoge dichtheden damherten niet meer voorbij de vragengrens. Omdat de vegetatie samenstelling en –structuur bij hoge begrazingsdruk ook verandert, verdwijnen vervolgens zowel de insectensoorten die afhankelijk zijn van bloemplanten (vlinders, zweefvliegen), als van ruigtes (sprinkhanen). Reeën verdwijnen al bij lagere dichtheden van damherten, omdat zij de concurrentie met damherten om voedsel niet aankunnen en mogelijk door het verdwijnen van dekking waar het struweel te zeer uitgedund wordt door de damherten. Bij welke dichtheid negatieve effecten optreden is mede afhankelijk van het landschap. In lage dichtheden is direct effect op de natuurwaarden in de gebieden van Staatsbosbeheer in Hoeksche waard niet te verwachten, hier is echter geen specifiek onderzoek naar gedaan door Staatsbosbeheer. Eventuele vragen over de draagkracht van het Hoeksewaardse landschap zullen onderzoek vragen.

Urgentie

Losgelaten of ontsnapte damherten zijn over het algemeen zeer succesvol gebleken in het wild. Populaties groeien gemiddeld 30% per jaar en bereiken dus al snel enige honderden individuen. Staatsbosbeheer heeft in andere delen van Nederland ervaring met dergelijke grote groepen en het terugbrengen van de populaties na lange tijd zonder beheer, deze ervaring leert ons dat indien de populaties begrensd moeten worden, er beter tijdig ingegrepen moet worden om een populatie in toom te houden. Kwetsbare natuurgebieden die niet tegen overbegrazing bestand zijn, vragen om hele hoge hekken. Momenteel kan er geen gebied in Nederland aangewezen worden waar het hoge aantal herten een positieve invloed heeft op de natuurdoelen. Te laat ingrijpen is vaak niet alleen moeilijk uitvoerbaar, maar brengt ook veel maatschappelijke onrust met zich mee. Gegeven het open karakter van de Hoekse Waard is het onmogelijk de dieren in een deel van de waard op te

vangen. Een streefstand voor een bepaald terrein zal daarmee niet eenvoudig in stand gehouden kunnen worden, zeker niet wat de bossen betreft.

Met vriendelijke groet,

[art 5 1-2e](#)

teamleider Advies & Projecten | team Advies & Projecten (ZWD)